

WYCHODZI RAZ
W TYGODNIU

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO
STOWARZYSZENIA KUPCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny	mk. 160—
półroczny	80—
kwartalny	40—
Cena numeru pojedynczego	5—
Ogłoszenie: mk.	
Wiersz pełnowy lub jego miejsce	4—
. na okładce	5—
. pod nadestane	8—

Redakcja i Administracja

KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43.

TELEFON Nr. 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 6-7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II.

Kraków, dnia 6 listopada 1920.

Nr. 34

C. HARTWIG, TOW. AKC.
DOM SPEDYCYJNO-HANDLOWY
CENTRALA W POZNAŃIU.

Oddziały pod własną firmą:

- w Krakowie,
- w Warszawie,
- w Gdańsku,
- w Bydgoszczy,
- w Łodzi,
- w Mławie,
- w Zbąszczynie,
- w Teżewie,
- w Katowicach,
- w Skalmierzycach.

Ekspozytury:

- w Paryżu,
- w Londynie,
- w Berlinie,
- w Liwerpoolu,
- w Szczecinie.

- Spedycja,
- Transporty,
- Przeprowadzki,
- Ubezpieczenia,
- Ocena,
- Inkasa,
- Akredytywy.

124

Niniejszem mamy zaszczyt podać do łaskawej wiadomości, że utworzyliśmy w Krakowie samodzielną filię naszego przedsiębiorstwa pod firmą:

C. HARTWIG, TOW. AKC.
DOM SPEDYCYJNO-HANDLOWY

Oddział krakowski. Biura: Rynek gł. 46, Linia A-B.
obok Hotelu Drezdeńskiego Telefon Nr 1478.
Magazyny: ul. Długa 72. (w budowie)

Nowy nasz oddział wykonywać będzie wszelkie czynności, wchodzące w zakres spedycji, a oparty o najpoważniejszą poznańską instytucję finansową „Bank Związku Spółek Zarobkowych” będzie także finansować transporty towarów na korzystnych warunkach.

Zaznaczamy, że prowadzić będziemy nasz oddział krakowski ściśle wedle zasad przewodnich naszej instytucji na najbardziej solidnych podstawach.

Jako największe przedsiębiorstwo tego rodzaju na ziemiach Zjednoczonej Polski, które miało sobie tuszy, zapewniamy najstaranniejszą obsługę, polecając się łaskawym względem Szanownych Interesentów.

C. HARTWIG, TOW. AKC.
Dom spedycyjno-handlowy w Poznaniu.

**Biuro spedycyjne i cłowe
w Krakowie**
ulica Starowiślna L. 50.

GOLDSTAUR i LAUF

TELEFON 2267.

Wysyłka towarów w kraju i za granicę. Przepieszone wagony zbiorowe z Wiednia do Polski. Ocena towarów.

Własne filje: Wiedeń I. Schottenring 30. Lwów Jagiellońska. Łódź Zachodnia 53.

Zatapia wszelkie w zakresie spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

W niedzielę d. 7. b. m. wygłosi
 adwokat p. Dr. Szymon Feidblum
 w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców
 przy ul. Grodzkiej 1. 43.

ODCZYT

p. f.

Nowoczesne ustawy podatkowe.
 Początek o godzinie 4-tej popoł.

Konjunktura in minus.

Wojna u nas dobiega końca. M. S. W. zarządziło demobilizację kilku roczników, dalsze zapewne, celem zmniejszenia kosztów wojny dochodzących do 4 miliardów miesięcznie, nastąpią. Oczekiwany moment pokoju — powinien być witany świętem i chorągwiemi, radością, a tu miast manifestacji świątecznych — nie nastąpiło nic, co by wskazało że ludność uważa obecną chwilę przełomową za radosną, że nareszcie nastąpi czas pokojowej pracy i pokojowej atmosfery.

W kołach kupieckich jest chwila obecna czasem odpowiednim do zbilansowania zapasów towarowych i gotówkowych wedle kursu przedwojennego. Przeszło sześć lat, stan ogólnie kupiecki stoi w opinii publicznej na świetniku. Kupiec to paskarz, kto śmie to zaprzeczyć, skoro przecież ten konsument coraz więcej za każdy drobiazg nawet musi więcej zapłacić.

Mówi się z kupcami, to usłyszymy o krociach, o milionach. Wagon skóry podeszwowej kosztuje chwilowo 5—6 milionów marek, wagon tekstyljów bawełnianych 5—7 milionów, kto posiada takie sumy, ten musi uchodzić za bogacza. A jeżeli mówimy dziś, że kupcy powinni zbilansować swoje zapasy i ilościowo je porównać do zapasów przedwojennych, to dopiero gros kupiectwa się przekona, że przeżyto konjunkturę sześciolletnią in minus.

Coraz więcej miał może kupiec pieniędzy, coraz miał ilościowo mniej zapasów. Nie brakowało w ciągu tej „konjunktury“ krytycznych czasów, w ostatnich dwóch latach, tuż po rozpadnięciu się Austrii nastąpił czasokres, gdzie kupcy sprzedawali ze stratą — bali się bowiem powrotu cen przedwojennych. Na wiosnę b. r. Urząd walki z lichwą roztrząbił, że fala taniości ze wschodu do nas nadchodzi; był to czas, kiedy za bezwartościową koronę p. Grabski nas uszczęśliwił 70 fenigami. Chłop skorygował p. Grabskiego. I bezwartościowa korona to przynajmniej tyle warta co 1 marka. Rzekł i tego się trzymał.

Po krótkim namyśle i ta korekta mu nie wystarczała. Zawrotne koło drożyny, jakie przechodzi ludność bezrolna od roku nie ma przykładu, podczas całego czasu wojennego. Gdy obecnie wojna się kończy, orgia drożyny się zaognia — a kupiectwo w swej znacznej większości, tego zagadnienia nie pojmuje. Między bogatym kupcem przedwojennym a biednym rolnikiem przedwojennym była kolosalna różnica na niekorzyść chłopca. Przez cały czas wojny kupiec „grubo“ zarabiał, chłop żadnych inwestycji nie robił, niemal ciągle stał pod sekwestrem i teraz jest on u nas partją rządzącą nie placąc na rzecz państwa niemal żadnych podatków i chłop dziś jest tym elementem bezwzględnie bogatym. Konjunktura wojenna była dla większości kupiectwa konjunkturą in minus, dla chłopca konjunkturą prawdziwą.

A gdy dziś jak codziennie, nasz minister Skarbu stojąc przy śrubie podatkowej, przy pożyczkach przymusowych, przy daninach na rzecz armji R. O. P. etc. wynajduje tylko jedną źródło, które daje. Bo dać musi. Nie daje kupiec pożyczki, nie dostaje paszportu, pozwoleniwa przywozu, frachta na przesyłki towarowe etc. Co krok ustawił pan Grabski egzekutorów. Oczywiście rotacy p. Grabskiego pracuje prędzej, jak jego egzekutorzy. Konjunktura rotacyi przysparzała kupiectwu coraz nowe troski. Brak pieniędzy własnych u kupca jest obecnie tak samo na porządku dziennym, jak przed wojną. A kredyt przedwojenny jeszcze nie wrócił. Kasy i banki mają obecnie interes w tym, by kupcy się do nich zwracali o kredyt w formie akredytywy, gwarancyi, że kupiec wykupi zaliczkę etc. A ci kupcy, co stoją pod pręgierzem opinii publicznej, że są lichwiarzami, ci kupcy muszą dziś dziękować Bogu, że bank chce wystawić dla nich akredytywę, za którą bierze 1% — 3% od kapitału, nie dając leniga bankowych pieniędzy. Na procent pro anno obliczając tę prowizję bankową, wyrażałaby się w sumie 24—50 proc. pro anno za samo napisanie listu. Dawniej to nazywanoby lichwą i groźnoby kryminałem, dziś kupca, który potrafił znaleźć takiego dobrodzieja bankiera, nazywamy rzutkim, tegim kupcem. Ten kupiec bowiem może sprowadzić dziś taką ilość towaru jaką przed wojną mógł nawet najmniejszy nasz kupiec otrzymać na kredyt. Bo wagon n. p. skóry podeszwowej — powiedzmy kosztował 18000 — 20.000 koron, czyli wedle relacyi p. Grabskiego do 14.000 marek. Dziś trzeba być panem 5—6 milionów, i modlić się do bankiera, żeby był tak łaskaw i kupca „poparł“, zarabiając przytem na sucho półtora proc. — 3 proc., by mózł sprowadzić trochę towaru. Na tych kilku przykładach zilustrowaliśmy położenie ongi średnio zamożnego stanu kupiectwa.

O wyjątkach w każdej mieścinie i każdym mieście nie mamy powodu mówić.

A jeżeli pytamy naszych dzisiejszych kupców wyrostłych w atmosferze koniunktury wojennej i in minus, co czynić zamierzają do wybrnięcia z tego położenia, to odzywa się do nas niemal apatia,— i zwątpienie.

Wojna nauczyła nas, kto dał się ogarnąć apatją ten stracił swoją placówkę. Nie tyczą się tylko samych spiritus rektorów sztuki wojennej, a to samo odnosiło się do kupców. Bezwzględnie, ci co nie zwalali na utrudnienie, na ustawy, ci są dziś naszymi bankierami, ci są dziś naszymi grosistami, ci są dzisiejszymi milionerami.

Ten który się trzymał litery prawa, dziś jest dziadem, nikt z społeczeństwa się nad nim nie zlituje bo on się trzymał ściśle ustaw i przepisów, chyba go lud wykpi wedle formułki Heinego

„Lump, lass dich begraben, denn ein Recht zu leben haben die, die etwas haben.

Kupiectwo — może tylko przeżyć ten czas nadchodzący, który już nazwać będzie można pierwszym czasem powojennym, jeżeli zrozumie, że jest stoczyną barjerą, którą sam na sam nie wywalił. Ustawodawstwo i opinia jest przeciw kupiectwu w ogólności. Drożyzna i brak kredytu jest nieszczyćciem dla kupiectwa. Obecnie produkcja jest drogą, surowiec nie tani, waluta nasza niemal że bez siły kupna. — Przed kupiectwem stoi obecnie zagadnienie pierwszej wagi.—Ceny zawrotne powinny być zredukowane—a tu drogi chleb produkcję i towary codziennie podraża—.

O własnych siłach dziś normalny kupiec się nie potrafi utrzymać, i ten czas powojenny nie przetrzyma. Bank o wspólnych siłach, związki zawodowe do wspólnego zakupu mogłyby w pewnej mierze kupiectwo utrzymać.

Nasz stan kupiecki nie tylko że jest apatyczny ale jest sobkowskim.—Sobkowstwo jest naprawdę trudno zwalczyć. Żądamy dlatego od kupców z czasów koniunktury wojennej: zróbcie bilans swojego majątku; obliczcie czy dzisiejsza drożyzna pozwala Wam żyć bez planu na jutro.

Handel z Rosją.

Po zawarciu pokoju z Rosją tak przemysł nasz jak i handel ulegną radykalnej zmianie.

Przedewszystkiem, zawarcie pokoju z Rosją sowiecką stworzy podstawy do naszego handlu eksportowego i umożliwi stosunki handlowe z Wschodem.

Do tej jednak wielkiej i tak ważnej dla nas akcji musimy być dobrze przygotowani. Miarodajne sfery zawczasu powinny zająć odpowiednie stanowisko i przygotować przedewszystkiem warunki do ekspansji naszego przemysłu i handlu i jego rozwoju.

Dla zrozumienia tego celu nasuwa się konieczność gruntowego zaznajomienia się z polityką handlową.

Obok tej korzyści jaką odnieść możemy z tego handlu wywozowego, zawarcie traktatu z Rosją sowiecką nasuwa także poważne dla nas obawy. Masowy wywóz towarów na Wschód wygłodzi do reszty nasze rynki towarowe, a następstwem tego będzie, że zmaleje do reszty handel wewnętrzny i pociągnie za sobą wzrost drożyzny w kraju i rozmnóżą się znowu nielegalne transakcje paskarskie.

Nad rozwiązaniem tego problemu pracuje rząd i na konferencyach międzyministerialnych toczą się od szeregu dni narady nad środkami zapobiegawczymi.

W pierwszym rzędzie należy rozróżnić kresy wschodnie, które są obecnie pod zarządem Rzeczypospolitej od terytoriów, położonych poza linią rozejmową.

Co do pierwszych, pozwolenia na wywóz udziela zarząd terenów przyfrontowych oraz etapów wojskowych. Zarząd ten ma na celu z jednej strony przeciwdziałać nadmiernemu wywozowi towarów poza nasze granice, z drugiej zaś strony będzie się starał zaopatrzyć wyniszczone kresy wschodnie w konieczne artykuły.

Obrót handlowy z Rosją podlegać będzie jak zwykle komisji przywozu i wywozu. A teraz, skoro na Wschodzie nawiązemy ściślejsze stosunki handlowe w tym kierunku, handel nasz wywozowy weźmie naprawdę swój początek, odżyje w części przynajmniej, czy nie jest rzeczą równie ważną zastanowić się nad naszym handlem wywozowym? Jeżeli z jednej tylko strony otwieramy naszemu rozwojowi ekonomicznemu bramę w świat, nie wiele zrobiliśmy jeżeli prowadzić mamy handel zewnętrzny, musimy mieć wolny tak import jak i eksport. Barykady handlowe należy z jednej i drugiej strony usunąć.

Na domiar tego rząd, hołdując świętym zasadom reglamentacji i centralizacji, zamierza zmonopolizować handel z Rosją w swoich rękach.

Jak się monopolizowanie handlu okazało i okazuje w praktyce, mamy aż nadto smutnych przykładów, to też zwracamy uwagę na tę złą dla kraju politykę i zaznaczamy, że tylko wolność wywozu i przywozu, jedynie wolny handel jest w stanie znieść drożyznę, gnębiącą całe społeczeństwo, musimy mieć możliwość importu, gdyż w tym tylko wypadku powiększy się podaż towarów, co jest kardynalnym postulatem dla spadku cen, w przeciwnym razie, jak długo handel będzie kępowany jak dotychczas, to zwalczanie drożyzny jest tylko czcym frazesem i głosem wołanym na puszczy.

Sytuacja przemysłowo handlowa Łodzi

Lwowska „Gazeta Poranna“ podaje: Zastój, jaki zapowiadał nagle w przemyśle łódzkim, zaraz po podpisaniu rozejmu, mija. Fabrykanci i kupcy zaczynają się przystosowywać do nowo wytworzonej sytuacji. Jak słychać sytuacja ta zapowiada się bardzo obiecująco dla Łodzi. Zamówienia wojskowe ukończono. Również niektóre fabryki ukończyły roboty dla Intendantury i mają zamiar w najbliższym czasie przejść do pracy normalnej. W ciągu ostatnich dni przybyło do Łodzi bardzo wielu kupców z Małopolski i Lubelskiego. Są to przeważnie ludzie bogaci, którzy przyjechali tu z milionami. Odbiorcy ci poczynili tu znaczne zamówienia, głównie na towary tańsze bawełniane. Główny rynek zhytu stanowią miasta polskie, które przeszły inwazję bolszewicką. Najprawdopodobniej Małopolska będzie najlepszym rynkiem zbytu dla łódzkich towarów, ponieważ stamtąd skierowuje się te towary na Ukrainę.

W związku z tem mówią, że fabryki łódzkie zaczęły intensywnej pracę i że w niektórych zakładach przemysłowych wprowadzono nawet pewne zmiany, dzięki czemu zatrudnionych ma być kilka tysięcy bezrobotnych. Cena towarów gotowych utrzymuje się na całym poziomie Surowce utrzymują się w cenie, ponieważ odbiorcy bawełniami w ubiegłym tygodniu widząc, że ceny spadają, odwołali zamówienia zagraniczne. Większa część transakcji jest zawierana we Wiedniu, wobec czego korona austr. zdrożała.

Z branży manufaktury.

W ostatnich dwóch tygodniach, poszukiwano artykułów włókowych jak flanela, barchany, welwety. Wielkie transporty wyrobu łódzkiego, nadchodzące do Krakowa zostają przez kupców z prowincji zakupywane. Wyroby łódzkie są wprowadzane tanższe od wyrobów zagranicznych np. francuskich, szwajcarskich lub angielskich, lecz gatunek nie odpowiada w zupełności wymaganiu klientów w Małopolsce. Byliśmy w Małopolsce przyzwyczajeni przed wojną do gatunków najlepszych, i płaciliśmy chętnie o wiele wyższe ceny, by móc konsumentów zadowolnić. Flaneli drukowanych nie dostarcza Łódź w zupełności, zatem musimy takowe sprowadzać z zagranicy, jakkolwiek obecnie ceny się ogromnie podniosły, z powodu niskiego stanu naszej polskiej marki. Mimo tego kupcy chętnie płacą ceny wyższe za dobry towar.

Udzielane zlecenia fabrykom łódzkim, należą

prawie że do iluzorycznych. Nie tylko że żądają fabrykanci wielkich kwot we formie zadatku, ale należy się liczyć z tem, że towar po umówionej cenie w oznaczonym terminie, nie zostanie dostarczony. Fabrykanci w Łodzi chcąc kupców w zupełności od siebie uzależnić, czynią starania, by towarów tekstylnych z zagranicy nie wpuszczano. Gdyby ich zabieg odniosły skutek, byłoby to na szkodę kupiectwa i konsumentów. Tylko wolna konkurencja potrafi uregulować ceny i udoskonalić wyroby krajowe.

KRONIKA.

Zwraca się uwagę na zamieszczone na 8-ej stronie ogłoszenie o ubezpieczeniu na nader korzystnych warunkach.

Odczyt w Krakowskim Stow. Kupców. Krakow. Stow. Kupców uprosiło p. D-ra Szymona Feldbluma, adwokata w Krakowie, który w najbliższą niedzielę t.j. d. 7. b. m. o godz. 4-ej popoł. wygłosi w sali Stowarzyszenia odczyt o nowoczesnych ustawach podatkowych.

Ze względu na ważność odczytu, Prezydium i Wydział wzywają Członków, ażeby się jawni masowo.

Pogadanka, ogłoszona w poprzednim numerze „Przeglądu” na godziną 3-ią pop., miała się odbyć nie o 3-ej, lecz o godz. 4-ej, z powodu tego nieporozumienia, pogadanka się nie odbyła.

Pogadanki, względnie odczyty, odbywać się będą stale o godz. 4-ej popołudniu.

Ograniczenie ruchu osob. na kolejach.

Celem uzyskania parowozów dla ruchu towarowego ogranicza się począwszy od północy z wtorku na środe, to jest z 2 na 3 listopada br. włącznie do 10 listopada br. ruch osobowy w całym państwie z wyjątkiem ruchu pociągów podmiejskich. Ograniczenie nastąpi w ten sposób, że na liniach, na których kursują pociągi pospieszne, pozostawi się po jednej parze pociągów pospiesznych i osobowych, również na innych liniach tylko po jednej parze pociągów osobowych. Wyjątki dla niektórych linii, jakoteż numery pociągów, których ruch będzie w tym czasie wstrzymany, ogłoszą dyrekcje kolei państwowych.

Zniesienie kursów dewizowych.

Ministerjum skarbu zawiadomiło komitety giełdowe, że ustalenie kursów przez komitety dewizowe zostaje zniesione. Sprzedaż i kupno walut może odbywać się po kursach normalnych, lecz jak dotychczas wyłącznie przez banki dewizowe. Różnice pomiędzy kursem kupca i sprzedawcy nie mogą przekraczać norm dotychczasowych przez komitet stosowanych.

Szwajcaria przeciwko 8 godzinnej pracy.

W Szwajcarii opowiedziało się 363 tysięcy głosów przeciwko, a 271 tysięcy za przyjęciem ustawy o ośmiogodzinnym dniu pracy na kolejach szwajcarskich.

Ameryka nawiązuje stosunki handlowe z Rosyą.
Jak donoszą pisma, Departament handlu wypracował projekt, wznowienia stosunków handlowych z Rosyą.

W celu zabezpieczenia należności za dostarczone towary, zorganizowaną zostanie specjalna centrala handlowa w Kopenhadze.

Odpowiedzi Redakcyi!

J. H. Przemysł. Uwiadomimy listownie o fabrykach w Polsce.

P. R. Stanisławów. Jeżeli Pan zaskarży, przyzna Panu sąd całą pretensję.

F. F. Skawina. Sprawę rozstrzygnie sąd połubowny naszego Stowarzyszenia, bez narażenie Pana na koszty adwokackie.

J. K. Strzyżów. Za towar przyjęty, musi Pan zapłacić. Reklamacji nie może żaden dostawca po dwóch miesiącach uwzględnić.

H. A. Oświęcim. Przesyłamy Panu kilkanaście firm eksportowych w Szwajcaryi.

L. F. Żmigród. Obcej waluty nie może Pan przekazać zagranicę według ostatniego rozporządzenia Ministerstwa Skarbu. Pozwolenie na przekazanie udzieli Panu centrala dewiz po przedłożeniu dowodów.

H. S. Bochnia. W następnym numerze naszego tygodnika podamy Panu dokładny spis, na które artykuły z Pańskiej branży Pan nie potrzebuje zezwolenia przywozu.

Dary złożone przez Stowarzyszenie kupców izr. krakowskich na ręce Komitetu obrony Państwa na zach. Małopolskę.

M. Beyer Ska	Sukiennice	Mk 300.—
Fa. Wohl	"	" 500.—
Bracia Sperber	Rynek	" 500.—
Bernard Steigbugel	Szewska	" 500.—
Leonora Dintenfass	"	" 200.—
Szymon Iramergüeck	"	" 300.—
Horowitz	"	" 400.—
Regina Czopp	Szewska	" 200.—
Fa. Weissmann	"	" 200.—
Szymon Teufel	"	" 400.—
Fa Drobner	Plac Szczepański	" 500.—
" Allerhand	"	" 300.—
" Meth	"	" 200.—
" Lipski	Stawkowska	" 200.—
" Sperling	"	" 200.—
" Melzer	Tomasza	" 200.—

C. d. n.

NADEŚLANE.

Za ten dział Redakcja nie odpowiada.

Lekarz dentysta

Dr. S. FRIEDEKER

Kraków, ul. Senacka 6,

ordynuje od 3 do 6 popołudniu.

Biuro techniczne dla budowy młynów tartaków i cegielń

M. KANAREK

Spółka z ogr. por.

Warszawa, ul. Jasna 18.
Lwów, ulica Sykstuska 43b.
Kraków, ulica Szewska 9.

Poleca maszyny parowe, kotły, lokomobile, motory ropne i śsąco-gazowe. Całkowite urządzenia młynów, kamienie szlucne szmirglowe i krzenienne. Maszyny ceglarskie i tarlaczne. Przybory dla wszelkich gałęzi przemysłu

Generalne zastępstwo na Polskę Pierwszego berneńskiego Towarzystwa budowy maszyn w Bernie

Kosztozorys na żądanie bezpłatnie. Własny warsztat mechaniczny.

Adres telegr.: „TECHNICUM”

Adres telegr.: „TECHNICUM”

Ważne dla kupców!

mydeł, kosmetyków, past do obuwia, past do podłóg, mydła do prania, farb do materji artykułów gospodarczych i t. d. poleca

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filia pl. Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłk¹ kolejowe i pocztowe odwrotnie.

43

Ważne dla kupców!

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

**Biuro transportowe
ADOLFA STERNA**

w Krakowie ul. Św. Jana 18.

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą 47—

Główny skład przyborów szewskich i kamaszniczych

I. ELECHNOWICZ WARSZAWA
Franciszkańska 31
Telefon 293-64

może dostarczyć wszelkich towarów, a mianowicie w zakresie przyborów szewskich i kamaszniczych i wszelkich narzędzi szewskich po najtańszych cenach, a także wysyła za zaliczeniem koleją i pocztowem i Inkasa przez bank, przy otrzymaniu 22%, zadsłku 111

Wszelkie towary i artykuły, jako to: Kółka do obuwi wszelkiego rodzaju czarne i kolorowe, Haki do obuwi wszelkiego rodzaju czarne i kolor., Gwoźdźki „Urania”, Klej „Goliat”, Radium, Dekstryna, Teksy do obuwi, Gwoździe do obcasów wazek wielk., Sztyty żelazne, Cwiłki drewniane, Glazury w butelkach i flakonach, Czernidło, Atrament, Kamienie do szlifowania noży, Quziki do obuwi zwyczajne, kokosowe i z perłowej macicy czarne, brązowe i białe, Centymetry miary do obuwi Przedza starsa, czarna i żółta, Wosk własnego wyrobu i własnej marki, czarny i kolorowy, Glaspapier, Pasty do obuwi, Trzonki zwyczajne do szwyda, Trzonki „Matador” do szwyda, Miotki Cegł do gwoździ i do obciągania skór, Druclki, Kołетки, Sztyrupy, Szarszmitły, Koltsy, Łyżka do wy-szkrobania cwiłków, Naclagacze niki, 5 Kłódkł do wciągania kopyt, Ochraniacze do obuwi po 12, 15 i 20 na karton „Pi-cadit”, „Piro” Podkówdki, Smola, i wiele innych na składzie. Gwarantuję za szybkie i punktualne wykonanie zleceń.

Cukry, czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki, wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz mydło do prania I-szej jakości

poleca firma

27

Perlmutter i Goldberger
Kraków, ul. Dietla 65.

Dom spedycyjny i agencya cłowa

Józefa CZERMINSKIEGO
KRAKÓW

PLAC W W. ŚWIĘTYCH L. 8.

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicę

Telefony 3111. i 3328 — — Telefony 3111. i 3328

MARKSYMIŁJAN NEUMANN

Biuro techniczne

Kraków, ul. Wielopole 22.

Skład artykułów technicznych

uszczelniacze asbestowe, grafitowe konopne; płyty gumowe i na wysokie ciśnienie; węże gumowe i konopne; pasy z włó-szenia wielbłądów, konopne i gumowe; motory i wszelki materiał instalacyjny.

a—

Wszyscy smakosz

piją tylko ten
ze swej d. braci

Miód kasztelański
z Pierwszej małopolskiej
fabryki miodu

„RÓJ”

Kraków
XXII, Rynek 12.

„Perfumerja”

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, kremy do twarzy, manicure, szczotki do włosów, zę-bów, grzebienie i przy-bory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca

Nowo otwarta Perfumerja

Braci Landwirth

Kraków, Grodzka 46. 30

**— Biuro —
spedycyjne**

„PRZEWOZ”

Założ. przez Centr. org. roln.

Spółka z ogr. por.

KRAKÓW, UL. WISŁNA L. 8, I. P. — TELEFON Nr. 3167.

wykonuje spedycje wszelkiego rodzaju. Wsyłka towarów w wozach zbiorowych do wszystkich miast w Polsce, 126

PRZEWOZ I EKSPEDYCJA WEBLI w własnych wozach nahlowych wraz z konwojem. (Dla urzędników przesledających sie ceny nizsze). Własne magazyny na kole. Własne zaprzęgi i automobily do rozwozu towarów.

„WAWEL”

Towarzystwo spedycyjne i transportowe z ograniczoną poręką
KRAKÓW, ul. św. Anny L. 4. — Telefon 3222.

Wiedeń

II. Obere Donastrasse 101,
III. Dolfingerstrasse 4,
III. St. Marx

Telefon 40088.
Telefon 37911,
Telefon 3630.

Specjalny dział ekspedycji towarów kompensacyjnych własnymi pociągami.

KUPCY!

Podpisujcie
Pożyczkę
Odrodzenia!

ARTYKUŁY Salmiak, boraks angielski proszk., siarczan miedzi i żelaza.
CHEMICZNE Sól glauberską kryst. i kalc., natriumbisulfiat. Kwasy: mrow-
czany 85%, azotowy 27%, siarczany, solny i akumulatorowy.
Oleje maszynowe rafinowane wszelkiego ciężaru gatunkowego, cylindrowe, auto-
mobilowe, wulkanowe, kompresorowe, transformatorowe, gazowe, wazelinę tech-
niczną żółtą i zieloną, smar do wozów, dostarcza firma 106

Józef Jakobsohn, Kraków Wrzesińska 3
Telefon Nr. 3065.

Wody destylowanej

128 w każdej ilości dostać można w Farbiarni
„TECZA” Kraków, Czarnowiejska 72.

MIECZYŚLAW FRYLING BIURO TECHNICZNE

Kraków, ul. Dunajewskiego, L. 6.

Dostarcza wszelkich artykułów technicznych, narzędzi
i maszyn. Zastępstwo na Małopolskę Fabryki Rur
Izolacyjnych Stanisława Rejchmana w Warszawie.

BRACIA ROLNICZY

Kraków, św. Jana 3.

IMPORT

Towarów kolonialnych
i artykułów codziennego
zapotrzebowania.

CENTRALNE BIURO SPEDYCYJNE

KRAKÓW **W. BUJAŃSKI** KRAKÓW
założone w roku 1880 założone w roku 1880

ul. Andrzeja Potockiego 9, tel. 3218. Biuro miastowe: Rynek gł., tel. 19.

uskutecznia s edycje wszelkiego rodzaju, załatwia formalności cłowe i pozwolenia na
przywóz i wywóz. - Przeprowadzki miejscowe i zamiejscowe uskutecznia własnymi
wozami meblowymi oraz przewóz i rozwóz zbiorowych przesyłek kupieckich własnymi za-
pręgami. Magazyny towarowe przy torze kolejowym.

Godne uwagi!

Godne uwagi!

Główna Reprezentacja na Małopolskę
Spółki Akcyjnej Tow. ubezpieczeń

„PRZYSZŁOŚĆ“ w Warszawie
Kraków, Sebastjana 33,

przyjmuje ubezpieczenie na życie z kombinacją ubezpieczenia pożyczki premjowej.

Przykład: Przy ubezpieczeniach na 50.000 Mk. opiewać będzie polisa na 45.000 Mk. w gotówce i na 5 premjówek po 1000 Mk. W polisie ubezpieczeniowej wymieniony jest numer premjówki i ewentualna wygrana podczas trwania ubezpieczenia przypada stronie.

Przyjmuje się jeszcze ubezpieczenie w pożyczce państwowej.

Pierwszorzędny skład futer i pracownia kuśnierska

Firma **BECK i GUMPLOWICZ**

Kraków, plac Dominikański L. 5.

SPÓŁKA TRANSPORTOWA

„CRACOVIA“

122

Dom spedycyjno-komisowy

Kraków, Grodzka 60. Tel. 270.

Filia: Tarnów Plac Sienkiewicza 8.

Wiedeń I, Schonlatnergasse 7a. — Tel. 3191/VIII.

Wysyłka towarów w kraju i za granicę.

Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. Ocenia towarów.

Oddział Łódź, Piotrkowska 22.

Handlowa Spółka Akcyjna

„IMPEX“

Kraków - - Stradom 19.

połącza

Obuwie warszawskie i zagraniczne, obcasy gumowe, materiały wełniane, krajowe i zagraniczne, zefiry, szyrtyngi, barchany, pledy, oraz nowości szwajcarskie, angielskie i włoskie

Sprzedaż wyłącznie hurtowna !!!

WYROB KRAJOWY

WOLNOŚĆ!

NAJLEPSZE
TUTKI I BIBULKI CYGARETOWE
JEDYNEJ GALICYJSKIEJ FABRYKI
BIBULEK DO PAPIEROSÓW

SOLALI
ŻYWIEC.

WYROB KRAJOWY

24

Ważne dla P. T. Kupców
i Kółek rolniczych!

Fabryczny skład sznurówadel przedwojennych nicianych i różnych taśemek, poleca firma

J. Vogelfang

Kraków Krakowska 3.

Tow. Akcyjne
J. Górecki, W. Kocharski
i SPÓŁKA

Fabryka wyrobów metalowych
Kraków, ul. Zabłocie
Stacja kolej.: Podgórze—Wisła
Adres teleg.: Metzger.—Telefon 227

wykonuje:

Drut żelazny, pocynkowany i kolczasty.—Siatki i ogrodzenia siatkowe.—Meble domowe i szpitalne.—Kasy ogniotrwałe.—Wagi decymalne.—Konstrukcje żelazne i wyroby kute. 19—

Zawiadomienie!

P. T. Klientów naszych zapraszamy, iż udzielił imyświ transport

**ULTRAMARJNY
PRAWDZIWEJ**

którą dostarczamy w oryginalnych beczkach i w opakowaniu własnym 3/4 i 1/2.

Koerbel i Gottlieb
Kraków, ul. Meiselsa L. 11.